

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

100.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 15-го Декабря — 1836 — Wilno. Wtorek. 15-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, 3-го ч. Декабря прибылъ въ Столицу.

Санктпетербургъ, 7-го Декабря.

Высочайшею Грамотою 3-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Александра Невскаго*, алмазами украшеннаго, Королевско-Прусскаго Государственный Министръ, Тайный Совѣтникъ и Президентъ Почтоваго Правленія, *Наглеръ*.

— Высочайшею Грамотою, 22-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 1-й степени*, состоящій по Кавалеріи, Генераль-Маіоръ Графъ *Гудовицъ*.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 24 день минувшаго Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена *Св. Анны второй степени*, Императорскою Короною украшеннаго: Профессоръ Виленской Римско-Католической Духовной Академіи Статскій Совѣтникъ *Каппелли*; состоящій при Римско-Католической Духовной Коллегіи Коллежскій Совѣтникъ *Мартусевичъ*; — второй степени безъ украшенія: Засѣдатель Греко-Унитской Духовной Коллегіи, Старшій Соборный Протоіерей *Маркевичъ*; — третьей степени: Земскіе Исправники: Сѣвскій, отставный Ротмистръ *Ступинъ*; Титулярные Совѣтники: Нижеламоускій *Поповъ*; Виленскій *Вендзягольскій*; Экзекуторъ Римско-Католической Духовной Коллегіи *Лендзевичъ*; Младшіе Соборные Протоіереи: Засѣдатель Греко-Унитской Духовной Коллегіи *Пильховскій*; Вице-Президентъ Бѣлорусской Греко-Унитской Консисторіи *Конюшевскій*. (Р. И.)

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что въ Высочайше утвержденномъ 15 Апрѣля 1835 года положеніи о Евреяхъ, между прочимъ предоставлено имъ селиться для хлѣбопашества на земляхъ, отводимыхъ по распоряженіямъ Правительства изъ казенныхъ дачъ. На семь основаній назначены были съ Высочайшаго разрѣшенія для поселенія обществъ Еврейскихъ, на первый разъ земли въ Тобольской губерніи и Омской Области. Въ послѣдствіи оказалось, что для достиженія сей полезной цѣли, необходимо назначить переселяющимся туда по желанію Евреямъ, нѣкоторое отъ казны пособие какъ на содержаніе въ пути, такъ и при обзаведеніи, а равно принять особыя мѣры къ отвращенію затрудненій, полагаемыхъ симъ Евреямъ въ увольненіи со стороны ихъ обществъ. По вошедшимъ о семъ представленіямъ отъ разныхъ мѣстныхъ Начальствъ, снеся съ Г. Министромъ Финансовъ, онъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ вносилъ свое мнѣніе въ Комитетъ Гг. Министровъ. По положенію Комитета, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: 1) Пріемъ отъ Евреевъ объявленій о же-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Яśnie Оświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę *Dothorukow*, d. 3 Grudnia, przybył do Stolicy.

Sankt-Petersburg, dnia 7-go Grudnia.

Przez Najwyższy Dyplomata, 3-go Listopada, Najłaskawiecy mianowany Kawalereм Orderu *Sw. Alexandra Newskiego*, brylantami ozdobionego, Królewsko-Pruski Minister Stanu, Radea Tajny i Prezydent Zarządu Pocztowego, *Nagler*.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 22-go Listopada, Najłaskawiecy mianowany Kawalereм Orderu *Sw. Stanisława 1-go stopnia*, liczący się w Kawalerii, Jenerał Major Hrabia *Hudowicz*.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, 24-go zeszłego Października, Najłaskawiecy mianowani Kawalerami Orderu *św. Anny 2-go stopnia Cesarską Koronę ozdobionego*: Professor Wileński Rzymско-Katolickiej Duchowney Akademii, Radzca Stanu *Kap-pelli*, zostający przy Rzymско-Katolickim Duchownym Kollegium Radzca Kollegialny *Martusewicz*; — drugiego stopnia bez ozdób: Assesor Greko-Unickiego Duchownego Kollegium Protojerey *Markiewicz*; trzeciego stopnia: Ziemsocy Sprawnicy: *Siewski*, podstawny Rotmistrz *Stupin*, Radzcy Honorowi: *Niżefamowski* *Popow*; Wileński *Wendziagolski*; Exekutor Rzymско-Katolickiego Duchownego Kollegium *Lendzewicz*; Młodsi Soborni Protojerejowie: Assesor Greko-Unickiego Duchownego Kollegium *Pilchowski*; Vice-Prezydent Białoruskiego Greko-Unickiego Konsystorza *Koniuszewski*. (R. In.)

— Wedle Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, iż w Najwyżey zatwierdzoney 13-go Kwietnia 1835 roku ustawie o żydach, między innemi dozwolono im osiadać dla uprawy roli na gruntach, wyznaczonych z rozporządzenia Rządu w obrębach skarbowych. Na tey osnowie naznaczone były z Najwyższego rozstrzygnięcia, dla osiedlenia gmin żydowskich, na pierwszy raz grunta w Gubernii Tobolskiej i Obwodzie Omskim. W następnym czasie okazało się, że dla osiągnięcia tak pożytecznego celu, konieczne jest potrzebnem naznaczyć przesiedlającym się tam z własney chęci żydom, pewne ze skarbu pomoce, tak na utrzymanie się w drodze, jako i na pierwsze opatrzenie się, a również przyjąć osobne środki dla uchylenia trudności, czynionych tym żydom względem uwolnienia ze strony ich gmin. Z powodu weszłych o tém przedstawień od różnych miejscowych Zwierzchności, zniósłszy się z P. Ministrem Skarbu, tenże Minister Spraw Wewnętrznych podał swoją opinię do Komitetu PP. Ministrów. Po nastąpieniu postanowieniu Komitetu, Cesarz Jego Mość Najwyżey rozkazać raczył: 1.) Przyymowanie od żydów oświadczeń o chęci przesiedlenia się i wydanie im pas-

ланіи переселиться и снабженіе ихъ паспортами, поручить особымъ чиновникамъ по назначенію Генерала - Губернатора, или Уѣзднымъ Начальникамъ и Штабъ-Офицерамъ Корпуса Жандармовъ, въ губерніяхъ находящимся, каковымъ чиновникамъ обязаны Евреи представлять свидетельства Магистратовъ о неприкосновенности ихъ къ дѣламъ. 2) На сей конецъ означенные чиновники должны быть снабжаемы отъ Губернаторовъ бланками паспортовъ собственно для сего составленными, въ которыхъ означать, чтобы переселяющимся Евреямъ оказываемо было всякое законное пособіе и защита съ отводомъ необходимыхъ помѣщеній для ночлега и на время ихъ праздниковъ. На оборотѣ паспортовъ прописывать Губернскіе города, чрезъ которые Евреи должны слѣдовать, до мѣста назначенія. 3) О выдачѣ паспортовъ чиновники должны извѣщать Губернскія Начальства, кому именно паспорта выданы, уведомляя въ то же время и Казенныя Палаты. 4) Евреевъ, изъявившихъ желаніе переселиться, отправлять на назначенные въ Сибири участки, въ удобное время, не иначе какъ партіями, за надлежащимъ въ пути наблюдениемъ, по усмотрѣнію и распоряженію мѣстныхъ Губернскихъ Начальствъ. 5) Во все продолженіе пути довольствоваться какъ мужеской, такъ и женской пищею, сообразно тому, какъ сіе определено для препровожденій рекрутскихъ Еврейскихъ партій, исключая винной порціи, а потребныя на таковое продовольствіе деньги, отпускать изъ казны, по Высочайше утвержденной табели, тому, подѣ чьимъ присмотромъ Еврейскіе препровождаются будутъ, полагая на немѣющихся 15 лѣтъ отъ роду въ половину противъ взрослыхъ. 6) Мѣстныя Губернскія Начальства, при самомъ отправленіи партій, обязаны сообщать о томъ, съ приложеніемъ именныхъ списковъ, Тобольскому Губернскому и Омскому Областному Начальствамъ по принадлежности, а сіи послѣднія, примѣняясь къ правиламъ, постановленнымъ для водворенія поселенцевъ въ Сибири, по сношенію съ Казенною Палатою или Экспедиціею, благовременно распорядиться, чтобы, до прибытія переселенцевъ на назначенные къ водворенію ихъ участки, выстроены были для нихъ избы изъ казеннаго лѣса; по прибытіи же отведено имъ было изъ тѣхъ участковъ по 15 десятинъ удобной земли, на каждую наличную мужеска пола душу, снабдивъ при томъ каждое семейство на счетъ казны земледѣльческими орудіями, рабочимъ скотомъ и прочими необходимыми домашними вещами, на продовольствіе же какъ мужеска, такъ и женска пола отпускать до новаго урожая провіантъ, полагая оного на немѣющихся 15 лѣтъ отъ роду въ половину противъ взрослыхъ. 7) Въ отношеніи къ сложенію недоимокъ съ переселяющихся Евреевъ въ казенныхъ податяхъ и другихъ сборахъ, руководствоваться 26 § положенія 13 Апрѣля 1835 года, въ которомъ сказано, что недоимка слагается какъ съ нихъ лично, такъ и съ общества, къ коему до того принадлежали. О семъ Высочайшемъ повелѣніи оныя Министръ Внутреннихъ Дѣлъ доносить Правительствующему Сенату, для зависящаго распоряженія къ приведенію оного въ исполненіе.

— Его Императорское Величество, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ 24 день минувшаго Октября Высочайше повелѣть соизволилъ: несовершеннолѣтнимъ круглымъ сиротамъ, которые, или за которыхъ мѣстныя опеки не просили о пенсіи въ узаконенные 1459 ст. Свода Устава о пенсіяхъ и единовременныхъ пособіяхъ сроки, назначать впредь пенсіи со дня смерти отцовъ тѣхъ сиротъ, если только они по достиженіи 16 лѣтняго возраста (какъ времени, съ котораго для мужескаго пола служба считается дѣйствительною, а женскому разрѣшено вступать въ бракъ) сами не пропустятъ установленныхъ въ означенной 1459 статьѣ сроковъ.

— Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ дѣло, внесенное Министромъ Юстиціи за разногласіемъ произшедшимъ въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, объ акцизѣ съ приготовляющихъ медъ, подѣ названіемъ медоваго кваса, и находя, что въ дѣлѣ семъ, — какъ и во всякомъ дѣлѣ контрактномъ, — единственнымъ основаніемъ къ разрѣшенію возникшихъ преткнаній должны служить точныя слова откупныхъ условий, и всякое толкованіе оныхъ иначе, какъ *въ словесномъ* ихъ смыслѣ, было бы болѣе, или менѣе произвольнымъ, усматриваетъ, что по §§ 261 и 288-му условий акцизомъ въ пользу откупа обложены только (сверхъ пива и портера) *медъ всѣхъ вообще сортовъ и медъ, подѣ названіемъ медоваго кваса*, для развоза по городамъ въ кувшинахъ и распродажи въ разныхъ мѣстахъ выдѣлаемый, а о *кислыхъ щагахъ*, ни въ простомъ ихъ составѣ ни въ приготовленіи посредствомъ меда, или патоки, ни слова въ тѣхъ §§ и

portow, поручить особнымъ Урядникамъ зъ назначенія Jenerała Gubernatora, albo Powiatowym Naczelnikomъ i Sztaba-Oficeromъ korpusu Żandarmowъ, w Guberniachъ znajdującymъ się; tymъ Uрядnikomъ obowiązani są żydzi przedstawiać świadectwa Magistratowъ o nienależeniu ichъ do sprawъ; 2.) Na ten celъ wymienieni urzędnicy powinni być opatrzeni od Gubernatorówъ w blankiety pasportowъ właściwie na to ułożonychъ, w których wymienić: ażeby przesiedlającymъ się żydomъ czynione były wszelkie prawne pomoce i opieka zъ dawanіemъ koniecznie potrzebnego pomieszczenia na noclegi i na czasъ ichъ świątъ. Na odwrotnej stronie pasportowъ wyszczególnić Gubernialne miasta, przezъ które żydzi powinni przechodzić do miejsca przeznaczenia. 3.) O wydaniu pasportowъ urzędnicy powinni zawiadamiać Gubernialne Zwierzchności, komu mianowicie pasporty zostały wydane, uwiadamiającъ wъ tymъ czasie i Skarbowe Izby. 4.) Żydowъ, którzy oświadczyli chęć przesiedlenia się, wysyłać do wyznaczonychъ wъ Syberyi obrębowъ, wъ dogodnymъ czasie, nie inaczej jakъ partyami, przy należytymъ wъ drodze dozorcze, podługъ uwagi i rozporządzenia miejscowychъ Gubernialnychъ Zwierzchności. 5.) Przezъ cały czasъ podróży jakъ płeć męzką, takъ i żeńską opatrzyć wъ żywność, zgodnie zъ тѣмъ, jakъ to jestъ wyznaczono dla przeprowadzenia rekruckichъ żydowskichъ partyi, wyłączającъ porcy wódki, a potrzebne na takie zaopatrzenie pieniądze, wydawać ze skarbu, podługъ Narwyrzъ zatwierdzonej tabelli, temu, podъ czymъ dozoremъ będą żydzi przesyłani, kładącъ na niemającychъ latъ 15 połowę, wъ stosunku do doyrzającychъ wъ wieku. 6.) Miejscowe Gubernialne Zwierzchności, przy samemъ wysłaniu partyi, obowiązane są donosić o тѣмъ podługъ należitości zъ załączeniemъ imiennychъ opisówъ, Tobolskiemu Gubernialnemu i Omskiemu Obwodowemu Naczelnikomъ, a ci ostatni, stosującъ się do prawidełъ, dla osiedlenia kolonistówъ wъ Syberyi postanowionychъ, po skomunikowaniu się zъ Izbą Skarbową albo Expedycją, wcześniej uczynić mają rozporządzenie, ażeby do przybycia osadnikówъ do назначенныхъ dla ихъ zamieszkania obrębowъ, wystawione były dla нихъ izby zъ drzewa skarbowego; po ichъ zaś przybyciu ażeby było dla нихъ wydzielono, zъ tychъ obrębowъ po 15 dziesięcinъ przydatnej ziemi, na każdą obecną duszъ płci męskiej, opatrzyć przytѣмъ każdą rodzinę na rachunekъ skarbu wъ rolnicze narzędzia, robocze bydło, i wъ inne nieodbitie potrzebne domowe rzeczy, na zaopatrzenie zaś wъ żywność takъ płci męskiej, jako i żeńskiej, wydawać do nowego żniwa prowiantъ liczącъ go na niemającychъ latъ 15 mniej o połowę, jakъ dla dorosłychъ. 7.) Względemъ zdjęcia niedopłatъ zъ przesiedlającychъ się żydowъ skarbowychъ podatkowъ i innychъ poborowъ, trzymać się § 26 Ustawy 13 Kwietnia 1835 roku, wъ której jestъ powiedziano, że niedopłata zdeymuje się takъ zъ nichъ osobiście jako i zъ gminy, do której przedtѣmъ należeli. O tymъ Narwyrzъszymъ rozkazie tenъże Ministerъ Sprawъ Wewnętrznychъ donosi Rządzącemu Senatowi, dla zależącego rozporządzenia, około przyprowadzenia go do wypełnienia. (G.S.)

— Jego Cesarska Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrówъ, 24-go zeszłego Października, Narwyrzъ rozkazъ raczył: dla nieletnichъ zupełnychъ sierotъ, które, albo za których miejscowe opieki, nie prosiły o pensye wъ terminachъ, przepisanychъ 1459 art. Połączenia Ustawъ o pensjachъ i jednorazowychъ wsparciachъ, nazywać odtądъ pensye, od dnia śmierci oycowъ tychъ sierotъ, jeżeli tylko ci, po dójściu 16 latъ wieku (jako czasu, wъ którymъ dla płci męskiej służba uważa się za rzeczywistą, a płci żeńskiej pozwolono wstępować do stanu małżeńskiego), nie opuszczają sami ustanowionychъ wъ pomienionymъ 1459 artykule terminówъ.

— Rada Państwa na Departamencie Ekonomii i na Powszechnémъ Zgromadzeniu, rozpatrzywszy sprawę, przezъ Ministra Sprawiedliwości wniesioną dla niezgodności, wynikłej na Połączeniu Zebrauiu pierwszychъ trzechъ Departamentówъ Rządzącemu Senatowi, o akcyzie od robiącychъ miódъ, podъ nazwanіемъ miódowego kwasu, i znajdującъ, iż wъ tej sprawie — jako i we wszelkiej sprawie kontraktowej, — za jedyną ośnowę dla rozstrzygnięcia wynikłychъ sprzeczekъ, powinny służyć istotne wyrazy dzierżawnychъ warunkówъ, i wszelkie tłumaczenie ichъ inaczej, jakъ jestъ wъ *stównémъ* ichъ brzmieniu, byłoby miuей lub więcej podługъ upodobania, upatruje, że podługъ §§ 261 i 288-go warunkówъ do płacenia akcyzy na rzeczъ odкупu objęte są tylko (oprócz piwa i portera) *miódъ wszelkichъ wъ powszechności gatunkówъ i miódъ, podъ nazwiskiemъ miódowego kwasu*, dla roznoszenia po miastachъ wъ dzbankachъ i dla przedaży wъ rozmaitychъ miejscachъ wyrobiony, a o *kwasachъ żywczaynychъ*, ani wъ naturalnymъ ichъ składzie, ani wъ przygotowaniu za pomocą miodu, lub patoki, żadnego słowa wъ tychъ §§, i wъ ogólności wъ warun-

вообще въ условіяхъ не упоминается, хотя впрочемъ напитокъ сей и въ употребленіи и въ продажѣ извѣстенъ съ весьма давнихъ временъ подъ настоящимъ его наименованіемъ. По сему и основываясь на 974 и 976 ст. Св. Закон. Гражд. (т. X.) о буквальномъ исполненіи договоровъ, Государственный Совѣтъ положилъ: мнѣіе по сему дѣлу Министра Юстиціи и согласившихся съ нимъ Сенаторовъ въ Общемъ Собраніи Правительствующаго Сената, какъ правильное, утвердить. На семь мнѣій написано: „Его Императорское Величество воспомянувшее мнѣіе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по дѣлу объ акцизѣ съ приготавливающихъ медъ, подъ названіемъ медоваго кваса, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить.“ *За Предсѣдателя Государственнаго Совѣта (подписалъ) Графъ Литта 5 Октября 1836. При томъ Правительствующій Сенатъ слушалъ справку;* изъ которой видно, что Г. Министръ Юстиціи въ данномъ Правительствующему Сенату предложеніи изъяснялъ, что въ Общемъ Собраніи Правительствующаго Сената первыхъ трехъ Департаментовъ послѣдовали разные мнѣія по дѣлу объ акцизѣ съ медоваго кваса, слѣдующемъ въ пользу содержателей питейныхъ сборовъ. По соображеніи обстоятельствъ дѣла сего, принимая въ основаніе § 288 условій, изданныхъ для содержанія откуповъ съ 1835 по 1839, въ которомъ предоставлено откупщикамъ взимать акцизъ только съ меда подъ названіемъ медоваго кваса, о кислыхъ же щахъ и обыкновенномъ квасѣ вовсе не упомянуто, онъ Г. Министръ Юстиціи находить, что сіи послѣдніе, согласно мнѣію 10 Особъ Гг. Сенаторовъ, не могутъ подлежать акцизу въ пользу откупа, хотя бы въ составъ кислыхъ щей и входила нѣкоторая часть меда, а потому и подчинять приготовленіе сихъ напитковъ надзору откупщиковъ не слѣдуетъ: но при семъ, согласно мнѣію Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, полагалъ бы нужнымъ въ предупреденіе подрыва откупу, могущаго быть со стороны промышленниковъ отъ выдѣлки подъ видомъ кваса и кислыхъ щей какихъ-либо напитковъ, по свойству своему принадлежащихъ къ роду медовъ, внушить имъ, что они на то не имѣютъ права безъ платежа откупщикамъ акциза, съ медоваго кваса опредѣленнаго. (С. В.)

— Въ Сѣверной Пчелѣ напечатано слѣдующее продолженіе извѣстій объ открытіяхъ Г. Тихомирова въ Старой Рязани, отъ 1-го Ноября:

Съ 1-го по 10-е Юля, происходила разработка внутренности настоящей церкви, безъ всякаго примѣчательнаго открытія. 10-го, обнаружены два возвышенія, приложенныя къ двумъ среднимъ столбамъ, параллельно одинъ отъ другаго отстоящимъ, изъ бѣлаго извѣсковаго камня. Небыли ли они мѣстами княжескими, во время богослуженія? 11-го числа, обнаружено въ главномъ алтарѣ, за престоломъ, на самой срединѣ стѣны полукружіе съ уступами, вѣроятно, бывшее мѣстомъ отдохновенія духовныхъ особъ при священнодѣйствіи; въ нѣкоторыхъ древнихъ храмахъ, есть и понынѣ такіа мѣста, называемыя *патрїаршими*. 18-го, середина церкви очищена до полу, и когда половыя плиты были взломаны, оказался толстый слой чернозема, а лишь только земля была вытаскана, снова явились такіа же плиты устилавшія въ нѣсколько рядовъ пяти-аршиновъ пространство; когда же все это было очищено, оказалась земля съ извѣстью, покрывавшая остатки истлѣвшихъ костей болѣе четырехъ человекъ. 19-го и 20-го чиселъ, середина Соборной церкви, отъ алтаря до самаго западнаго входа, была совершенно очищена; оставалось разрыть сѣверный придѣлъ до материка земли, какъ придѣлъ южный.

21-го, приступили къ раскапыванію съ восточной стороны, то есть, отъ самаго алтаря, къ западу придѣла сѣвернаго; по 29-е число, продолжалась разработка. 29-го, отысканы противу главнаго алтаря, въ придѣлѣ, два гроба деревянные, отъ времени истлѣвшіе. По очисткѣ земли, засыпанной означенные гробы, оказались кости, лежавшія въ стройномъ порядкѣ, и на нихъ, мѣстами, доскуты парчи, прозументовъ, обвивавшіе ихъ головы и на груди нѣсколько золоченыхъ вылитыхъ изъ серебра, пуговицъ.

Симферополь, 19-го Октября.

Отъ бездождія, урожай въ Крыму вышелъ, въ иныхъ уѣздахъ скудный, и недостаточный для собственнаго продовольствія жителей; даже и просо, составляющее главную пищу Татаръ, мало родилось. Не смотря на это, по изобилію привоза изъ внутреннихъ губерній, цѣны на хлѣбъ стоятъ умеренныя. Рожь и мука изъ нея отъ 20 до 11½ руб. за четверть; пшеницы 11 и 15½ руб.; ячмень 9 и 11 руб.; овесъ 6 и 7 руб. за четверть. (А. В.)

Торговля Европы съ Левантомъ.

Азіатско-Европейская торговля, составлявшая въ древнія времена богатство Тира, Картегена и Але-

кач не упоминается, шочаъ зрештѣя ten trunek w użyciu i w przedaży znany jest od bardzo dawnego czasu pod teraźniejszým jego nazwaniem. Dla tego też, mając za ośnowę 974 i 976 art. Połączenia Praw Cywilnych (T. X) względem dosłownego wypełnienia umów, Rada Państwa postanowiła opinię w tej rzeczy Ministra Sprawiedliwości i Senatorów, którzy się z nim zgodzili na Powszechném Zgromadzeniu Rządzącego Senatu, jako zgodną z prawidłami, zatwierdzić. Na tej opinii napisano: Jego CESARSKA MOŚĆ nastąpił opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa w sprawie o pobieraniu akcyzy od robiących miód, pod nazwaniem miodowego kwasu, Narwizer potwierdził raczył i rozkazał wypełnić.“ *Za Prezydenta Rady Państwa (podpisał) Hrabia Litt. 5 Października 1836. Przy czém Rządzący Senat słuchali sprawki, z której się okazuje, iż P. Minister Skarbu, w danym Rządzącemu Senatowi przełożeniu wyraził, że na Połączoném Zebraniu Rządzącego Senatu pierwszych trzech Departamentów nastąpiły rozmaite opinie względem akcyzy od kwasu miodowego, należącey na rzecz dzierżawców trunkowych odkupów. Po rozważeniu okoliczności tej sprawy, przyymając za ośnowę § 288 warunków, wydanych dla dzierżawienia odkupów od 1835 do 1839, w którym zostawiono dzierżawcom pobierać akcyzę tylko od miodu, pod nazwaniem miodowego kwasu, o kwasie zaś zwyczajnym zupełnie się nie wzmiankuje, tenże P. Minister Sprawiedliwości znajduje, iż ten ostatni, zgodnie z opinią 10 osób PP. Senatorów, nie może podlegać akcyzie na dochód odkupu, chociażby do składu kwasów robionych wchodziła pewna część miodu, a zatem robienia tych trunków pod dozór dzierżawców oddawać nie należy; lecz przytém zgodnie z opinią P. Ministra Spraw Wewnętrznych, mniemałby za rzecz potrzebną dla zapobieżenia uszczerbkowi odkupu, mogącemu wynikać ze strony handlarzy z przyczyny robienia pod pozorem różnych gatunków kwasu, jakichkolwiek trunków, dla własności swojej należących do rodzaju miodów, podać im za warunek, iż oni niemają na to prawa bez płacenia dzierżawcom akcyzy, od miodowego kwasu naznaczoney.* (G. S.)

— W Pszczole Północney czytamy następujący dalszy ciąg wiadomości o odkryciach P. Tichomirowa w Starym Razaniu, pod dniem 1-go Listopada:

Od dnia 1-go do 10-go Lipca, odkopywano środek samey cerkwi, bez żadnego godnego uwagi odkrycia. 10-go, odkopano dwie wzniosłości, przytykające się do dwóch środkowych słupów, jeden od drugiego równo-odległych, z białego kamienia wapiennego. Azali nie były to miejsca związane podczas nabożeństwa? Dnia 11-go, odkryto w tyle głównego ołtarza, na samym środku ścian, półokrąg ze stopniami, było to zapewne miejsce odpoczynku osób duchownych przy odprawianiu nabożeństwa; w niektórych starożytnych świątyniach, znajdując się jeszcze dotąd takowe miejsca, nazywane *patryarszemi*. — 18-go, środek cerkwi oczyszczono do posadzki, i kiedy jej cegły zostały wybrane, okazała się gruba warsta czarnoziomu, a skoro ziemia była wyniesiona, znowu się ukazały takie cegły, które usłane w kilka rzędów, zajmowały pięć arszynów przestrzeni; kiedy zaś wszystko to zostało oczyszczonem, okazała się ziemia z wapnem, która pokrywała ostatki spróchniałych kości więcej jak czterech ludzi. Dnia 19 i 20, środek Sobornej Cerkwi, od ołtarza aż do zachodniego wejścia, był zupełnie oczyszczony; pozostawało jeszcze rozkopać północną kaplicę do gruntu ziemi, podobnie jak kaplicę południową.

Dnia 21, zaczęto rozkopywanie ze strony wschodniej, to jest: od samego ołtarza ku stronie zachodniej północnej kaplicy; do dnia 29-go trwało rozkopywanie. 29-go, odkryto na przeciwko głównego ołtarza, w kaplicy, dwie drewniane truny, zupełnie już spróchniałe. Po oczyszczeniu ziemi, którą zasypane były te dwie truny, znaleziono kości, w dobrym leżące porządku, a na nich miejscami były kawałki złotej i srebrnej taśmy, które obwijały ich głowy, a na piersiach kilka połączonych, ze srebra ulanych guzików. (G.S.P.)

Symferopol, 19-go Października.

Dla niedostatku deszczu w niektórych Powiatach Krymu urodzaj jest niepomyślny i niedostateczny dla własnego wyżywienia mieszkańców; a nawet i prosa, główniejszy pokarm Tatarów stanowiące, mało urodziło. Pomimo to jednak, z przyczyny obfitego przywozu z Gubernii wewnętrznych, cena zboża jest umiarkowana: żyto i mąka żytnia od 10 do 11½ rubli za czetwierć; pszenica 14 i 15½ rub.; jęczmień 9 i 11 rub.; owies 6 i 7 rubli za czetwierć. (G.S.P.)

Handel Europy z Lewantem.

Azyatycko-Europejski handel, który w starożytności stanowił bogactwo Tyru, Kartageny i Alexandryi

ксандрин, а въ послѣдствіи Венеціи, Пизы, Генуи, Марсели и Барселоны, бывъ производима исключи- тельно по Средиземному морю, перемѣнила, какъ из- вѣстно, свое направленіе въ исходѣ XV столѣтія, съ открытіемъ Америки и морскаго пути въ Остъ- Индію: всемірная торговля перешла тогда въ запад- ные порты Европы, гдѣ процвѣла и утвердилась. Въ новѣйшее время, возвышеніе Египта, освобожде- ніе Греціи и политическія обстоятельства Турціи предвѣщаютъ великій переворотъ въ торговлѣ, а и- менно возстановленіе древняго ея пути. Эти собы- тія объясняютъ дѣятельное участіе, принимаемое ны- нѣ Англіею въ дѣлахъ Востока: она усиливается открыть сообщеніе съ Остъ-Индіею посредствомъ Чернаго моря, а также чрезъ Персидскій заливъ, по Евфрату, и сухопутно чрезъ Сирію до Сканде- рунскаго залива. Англійскіе пароходы дѣлаютъ уже постоянные рейсы изъ Фальмута чрезъ Гибралтар- скій проливъ въ Мальту въ 16 дней, и оттуда заво- дится пароходство въ Египетъ и къ Ионическимъ о- стровамъ. Французское правительство, бдительно на- блюдая за стремленіемъ Англіи къ открытію сихъ торговыхъ путей, уже испросило согласіе Палаты на учрежденіе пароходства изъ Марсели въ Геную, Ливорно, Неаполь и къ острогу Мальтъ, и оттуда въ Аѳины, Архипелагъ, Смирну и Константинополь, съ назначеніемъ на расходы шести милліоновъ фран- ковъ. Австрійское правительство, вполне оцѣнивая важность подобныхъ предпріятій, оказало всѣ воз- можныя пособія къ открытію важнаго торговаго пу- ти въ Черное море, посредствомъ учрежденія Ду- найской пароходной компаніи, которая распростра- нила плаваніе своихъ пароходовъ до Константино- поля и Смирны, и въ скоромъ времени откроетъ со- общеніе съ Трѣбизондомъ. Сношенія Австріи съ Е- гиптомъ, Сиріею, Малою Азіею, Константинополемъ, Архипелагомъ, Греціею и т. п., столь выгодныя въ торговомъ отношеніи, безъ сомнѣнія, будутъ еще зна- чительнѣе, когда часть Индійской торговли опять направится къ Средиземному морю, и быстрота па- роходныхъ сообщеній можетъ въ скорѣйшемъ вре- мени приготовить столь блистательное развитіе тор- говли на сихъ водахъ. Съ этою цѣлію нынѣ составленъ въ Австріи и правительство одобрило проектъ постоян- наго пароходства между Австрійскими портами и островами Ионическими, Греціею, Архипелагомъ, Смирною, Сиріею и Египтомъ. Уже начато стро- еніе пароходовъ, предназначаемыхъ для рейсовъ въ означенныя мѣста; въ послѣдствіи сообщенія будутъ, вѣроятно, распространены и на другіе торговые пун- кты. Это предпріятіе можетъ имѣть важныя послѣд- ствія для торговли Австріи, Италіи, Швейцаріи и вообще всей Германіи, и служить новымъ доказатель- ствомъ, съ какою заботливостію и дѣятельностію на- чинаютъ нынѣ пролагать новыя торговыя связи съ Левантомъ, для сокращенія путей и для удобнѣй- шей мѣны обоюдныхъ потребностей. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 14-го Декабря.

Князь Монfortскій (Иеронимъ Бонапарте) по донесеніямъ Кельмской газеты, 10-го числа по утру, на пути изъ Лондона, прибылъ въ Берггеймъ и позав- тракавъ, отправился въ дальнѣйшій путь въ Франк- фуртъ на Майнъ. (A.P.S.Z.)

А в с т р і я.

Вѣна, 5-го Декабря.

Его Импер. Высочество Эрцгерцогъ Іоаннъ на сихъ дняхъ многократно имѣлъ совѣщанія съ Его Ве- личествомъ Императоромъ и Княземъ Меттернихомъ.

— Его Величество приказалъ представить на Высо- чайшее утвержденіе планъ для новаго опернаго теа- тра, который долженъ быть построенъ совершенно въ Италіанскомъ вкусѣ; въ то же время выбираютъ приличное мѣсто для статуи Его Величества покой- наго Императора Франца I, и до сихъ поръ удоб- нѣйшимъ найдено пространство занитое нѣскольки- ми домами на площади Св. Стефана.

— Оберъ-Бургграфъ Богемскій, Графъ Хотекъ по слабости здоровья отложилъ поѣздку въ Прагу.

— По распоряженію Нижне-Австрійскаго земскаго суда, назначено сдѣлать большія поправки въ соборѣ Св. Стефана, гдѣ въ стѣнахъ оказались большія трещины, изъ опасенія, чтобы это древнее знамени- тое зданіе въ противномъ случаѣ не завалилось.

7-го Декабря.

Здѣсь разнесся слухъ, будто Герцогъ Ангелем- скій послѣ смерти Карла X, Французами составля- ющими его дворъ, обнародованъ Королемъ. Здѣсь толь- ко замѣтили, что Герцогъ Бордосскій, всегда у- ступалъ первенство Герцогу Ангелемскому, и- менно во время похоронъ покойнаго Короля, Гер- цогъ Ангелемскій находился съ правой а Гер-

ВІАДОМОСІИ ЗАГРАНИЧНЕ.

P R U S S I A.

Berlin, dnia 14 Grudnia.

Хіаже Монfort (Иеронимъ Бонапарте), подлуг doniesien gazety Kolonskiej, d. 10 rano, jadąc z Lon- dynu, przybył do Bergheim, i po śniadaniu udał się w drogę do Frankfortu nad Menem. (A.P.S.Z.)

A U S T R I A.

Wiedeń, dnia 5 Grudnia.

J. C. Wys. Arcy-Xiaже Jan w tych dniach liczne miewał narady z Cesarzem i Xięciem Metternichem.

— J. Ces. Mość, rozkazał raezył przełożyć na nay- wyższe utwierdzenie plan nowego teatru opery, który ma bydz zbudowany zupełnie w guście Włoskim; wy- bierają razem przyzwoite miejsce dla statuy zmarłego Cesarza Franciszka I i dotąd za naydogodniejsze uzna- no przestrzeń, zajęłą kilka domami na placu Sw. Ste- fana.

— Wielki Burgrabia Czech, Hrabia Chotek, dla sła- bości zdrowia, odłożył wyjazd swój do Pragi.

— Podług rozporządzenia Sądu Ziemskiego Niższej Austrii, zamierzono podjąć wielką reparacyą katedry Sw. Stefana, gdzie na ścianach okazały się znaczne ry- sy, z obawy, ażeby w przeciwnym razie ta sławna i starożytna budowa nie zapadła.

Dnia 7.

Rozgłoszono tu, jakoby Xiaже Augoulème po śmier- ci Karola X, ogłoszony został Królem przez Francu- zów, dwór jego składających. Wieść ta nie ma żadney pewney zasady. Uważano tu tylko, że Xiaже Bordeaux ustępował zawsze pewnego pierwszeństwa Xięciu An- goulème, mianowicie w czasie pogrzebu s. p. Króla, gdzie Xiaже Augoulème znajdował się po prawey, a

погъ *Bordeaux* съ лѣвой стороны гроба. Всѣ бумаги покойнаго Короля отнесены въ квартиру Герцога *Ангулемскаго*.

— Слухъ объ усиленіи Австрійскихъ войскъ оказался ложнымъ; но напротивъ вообще говорятъ здѣсь о уменьшеніи Арміи и о распушеніи Австрійской милиціи. (G. C.)

Прага, 11-го Декабря.

Сюда опять прибыли многіи Французскія фамиліи, приверженныя къ древней Бурбонской династіи. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, 6-го Декабря.

Одинъ Министерскій журналъ увѣдомляетъ, что Американскій Посланникъ въ первой аудіенціи, которую за нѣсколько предъ симъ дней имѣлъ у Короля, поднесъ Его В-ву частное письмо Генерала *Джаксона*, въ которомъ Президентъ Американскаго Правительства, старается опровергнуть неблагоприятныя толки касательно нѣкоторыхъ его поступковъ, и выражений въ одномъ его посольствѣ. Генералъ *Джаксонъ* увѣдомляетъ при томъ, что онъ намѣренъ, какъ только возвратится къ частной жизни, предпринять путешествіе во Францію.

— Министерскій журналъ *la Presse*, опровергаетъ сегодня слухъ, будто Герцогъ *Орлеанскій* наименованъ Президентомъ центрального отдѣленія Арміи.

— Издаваемый въ Тулонѣ журналъ *Eclairer*, сообщаетъ слѣдующія неблагоприятныя извѣстія о экспедиціи въ Константинополь: „Пакетботъ *Phare* 30 го ч. п. м. вошедшій въ нашъ портъ, доставилъ весьма печальныя извѣстія о нашей экспедиціи въ Константинополь. *Phare* оставилъ Бону 28 Ноября. Въ то время было тамъ извѣстно, что наше войско на возвратномъ пути въ Бону встрѣтило нападеніе, и ни на минуту неоставало похода въ Константинополь. Наше войско отъ 6 до 8 дней подвергалось безпрестаннымъ дождямъ, отъ чего походъ замедлился и большая часть солдатъ заболѣла. Впрочемъ кажется, что Маршалъ встрѣтилъ сопротивленіе, котораго не ожидалъ. Непріятель будто собралъ войско превосходнѣе наше, и кромѣ того имѣлъ значительную артиллерию. Два нашихъ орудія, слышно, достались непріятелю. Не извѣстно, была ли съ Арабами стычка, большой ли потерпѣли мы уронъ въ людяхъ, и каково состояніе нашего войска; вѣроятно только то, что оно возвратилось въ Бону. Сообщенія между симъ городомъ и войскомъ весьма затруднительны, а по сему извѣстія, которыя безъ сомнѣнія распространяются въ публикѣ на счетъ экспедиціи, должно принимать съ большою осторожностію; единственное вѣрное извѣстіе, по сегодняшнее число, есть обратный путь Маршала *Клозеля*. Въ Бонѣ 28 ч. господствовало большое смутеніе. — Думаемъ, что эти извѣстія преувеличенны, но между тѣмъ на сихъ дняхъ узнаемъ что нибудь вѣрнаго.“ — Другія донесенія изъ Боны отъ 28 Ноября, противурѣчатъ помннутымъ слухамъ, ибо хотя по онимъ, экспедиціонное войско остановлено худою погодою, но все таки подвигалось впередъ. *Парижскій журналъ* присовокупляетъ къ тому, что при отходѣ *Phare* изъ Боны, не было никакихъ вѣрныхъ извѣстій.

— *Парижскій журналъ* сегодня сообщаетъ, что подземный шумъ, который уже давно слышенъ въ нѣкоторыхъ домахъ предмѣстій Св. Антонія, непрерывно продолжается, но причины оного не извѣстны.

— Сегодня по утру распространился слухъ, что Военный Министръ далъ повелѣніе многимъ полкамъ, приступить къ Испанскимъ границамъ, и наблюдательный корпусъ, коего составъ по наименованіи Кабинета 6 Сентября значительно уменьшенъ, опять усилить.

7-го Декабря.

Вчера предсѣдательствовалъ Король въ Министерскомъ Совѣтѣ въ продолженіе двухъ часовъ, и потомъ занимался съ Президентомъ Совѣта.

— Г. *Тьеръ* имѣлъ сегодня по утру у Короля продолжительную аудіенцію.

— Сегодняшніе нумера *Gazette de France* и *Quotidienne*, задержаны.

— Г. Антоній *Франкони* начальникъ извѣстной фамиліи всадниковъ, вчера здѣсь скончался на 98 году жизни.

9-го Декабря.

Король занимался вчера съ Министрами народнаго воспитанія, Финансовъ и Военнымъ.

— Правительство кажется увѣрилось, что между плѣнными при Дигѣ нѣтъ *Донъ Мигуэля*, между тѣмъ новѣйшія письма изъ Рима доносятъ, что Принцъ еще находится въ окрестностяхъ сего города. Плѣнные Испанцы принадлежатъ къ легитимистической партіи и отведены въ Мулинъ.

— Сегодня въ Турѣ начинаются розыски касатель-

Хиже *Bordeaux* по лѣвой сторонѣ катафалку. Всѣ пapiеры по с. р. Крѣлу однесіе zostaly do mieszkania Хиже *Angoulême*.

— Поголока о powiększeniu wojsk Austriackich okazała się bezzasadną; owszem rzecz się ma przeciwnie i mówią tu powszechnie o redukcji armii i o zwinieciu landweru austriackiego.

Praga, 11 Grudnia.

Znowu tu przybyły liczne familie francuskie, znajome z przychylności ku dawnej dynastji Burbonów. (A.P.S.Z.)

FRANCJA.

Paryż, dnia 6-go Grudnia.

Jeden z dzienników ministeryalnych donosi, iż na wstępniem posłuchaniu, które miał nowy Poseł Amerykański przed kilką dniami u Króla, podał J. K. Mości list prywatny Jenerała *Jackson*, w którym Prezydent Rządu Amerykańskiego, usiłuje zbć szkodliwe wykładania, względem niektórych jego postępów i pewnych wyrażen w jednym z jego poselstw. Jenerał *Jackson* oświadcza, przy tém, iż ma zamiar, jak tylko wróci do życia prywatnego, przedsięwziąć podróż do Francji.

— Dziennik ministeryalny *la Presse* zaprzecza dzisiaj pogłosce, jakoby Xiążę *Orleański* miał być mianowany Prezydentem wydziału centralnego wojska.

— *Eclairer*, dziennik wychodzący w Tulonie, udziela następnych, chociaż niepomyślnych wiadomości o wyprawie do Konstantyny: „Przez statek pocztowy *Phare*, który d. 30 z. m. wpłynął do naszego portu, smutne otrzymaliśmy wiadomości o wyprawie naszej do Konstantyny. *Phare* d. 18 Listopada opuścił Bonę. Około tego czasu miano tam wiadomość, iż wojsko nasze na odwrótnej drodze do Bony, zostało napadniętym i ani na chwilę niewstrzymywało pochodu do Konstantyny. Wojsko nasze od 6 do 8 dnia ciągle zostało pod niustannym deszczem, przez co pochod został przedłużony i większa część żołnierzy zachorowała. Zdaje się jednak, iż Marszałek napotkał sprzeciwienie się, którego się niespodziewał. Nieprzyjacieli miał zebrać siły, przechodzące nasze, a oprócz tego znaczną artylleryą. Dwa nasze działa iakoby się dostały w ręce nieprzyjaciela. Niewiemy czy zaszła walka z Arabami, azali wielką stratą ponieśliśmy w ludziach, i jakie jest położenie wojsk naszych; lecz zdaje się pewniem, iż powróciły one do Bony. Związki między tém miastem, a wojskiem są bardzo utrudnione; dla tego więc z wielką przezornością przyjmować potrzeba bliższe szczegóły, które bez wątpienia rozszerzą się w publiczności o wyprawie; jedyną niezawodną wiadomością do dziś dnia, jest odwrót Marszałka *Clauzel*. W Bonie d. 28 panowało wielkie zamieszanie. — Rozumiemy, iż wiadomości te są przesadzone, lecz w następnych dniach spodziewamy się co pewniejszego o tém udzielić.“ Inne doniesienia pod 28 Listopada sprzeciwiają się powyższym pogłoskom; podług nich bowiem, chociaż wojsko wyprawy wstrzymane zostało z przyczyny złej pogody, zawsze jednak posuwało się na przód. *Dziennik Paryżki* dodaje do tego, że przy odejściu okrętu *Phare* w Bonie niemiano żadnych pewnych wiadomości o wojsku.

— *Journal de Paris* donosi dzisiaj, że szum podziemny, który od dawnego już czasu daje się słyszeć w niektórych domach na przedmieściu S-go Antoniego, trwa bezustanku, tak, że żadnych tego przyczyn dojść niemożna.

— Dzisiaj rano rozbiegła się pogłoska, iż Minister wojny wielu półkom postawił rozkaz, zbliżyć się do granic Hiszpańskich, a korpus obserwacyjny, którego siła od czasu mianowania gabinetu 6 Września, znacznie była zmniejszoną, znowu wzmoćnić nanowo.

Dnia 7.

Wczora Król zasiadał na Radzie Ministeryalnej, dwie godziny trwającej, a potem pracował z Prezydentem Rady.

— P. *Thiers* dzisiaj rano miał bardzo długie u Króla posłuchanie.

— Dzisiejsze numera *Gazette de France* i *Quotidienne* zostały skonfiskowane.

— P. Antoni *Frankoni*, oyciec sławnej familii jeźdźców, umarł tu wczora w 98 roku życia.

Dnia 9.

Król pracował wczora z Ministrami oświecenia narodowego, skarbu i wojny.

— Rząd zda się teraz powziął przekonanie, iż *Don-Miguel*, nieznajduje się pomiędzy osobami zatrzymanymi pod *Digue*: gdyż nowsze listy z Rzymu donoszą, iż Xiążę nieopuścił jeszcze okolic tego miasta. Wzięci pod areszt Hiszpani należą do stronnictwa legitymistycznego i odprowadzeni zostali do *Moulins*.

— Dzisiaj w *Tours* zaczęło się śledztwo o odkrytych

но открытаго въ Вандомъ заговора въ войскѣ. Военный судъ на этотъ разъ будетъ имѣть свои засѣданія въ залѣ слѣдственнаго суда.

— На прошлой недѣлѣ въ церкви Шампиньи обвѣнчаны двѣ рѣдкія четы. Одинъ женихъ 64 а невеста 65 лѣтъ; другой 63 а невеста его 64 лѣтъ. При бракѣ присутствовали 4 брата ихъ 94, 90, 87 и 82 лѣтъ. Священникъ, вѣнчавшій свадьбу, имѣлъ 80 лѣтъ отъ роду.

— *Temps* опровергаетъ извѣстіе, что домъ *Ротшильдовъ* отъ разрушенія рудниковъ ртути близъ Алмадена потерялъ значительныя суммы. Въ контрактѣ, заключенномъ упомянутымъ домомъ съ Испанією, ясно выражено, что уплата никогда не должна производиться прежде доставленія ртути въ Кадиксъ; послѣ того нечего говорить о потерѣ въ Алмаденѣ. (*A.P.S.Z.*)

— Когда во время терроризма Французской революціи, нынѣшній Король Французовъ, преследуемый республиканцами, принужденъ былъ искать спасенія въ Швейцаріи — некто *Г. Мюллеръ* — житель Кантона Цугъ, далъ ему у себя убѣжище и снабдилъ его паспортомъ для того, чтобы онъ могъ продолжать свое путешествіе. Протекло сорокъ лѣтъ; изгнанникъ Людвигъ Филиппъ Орлеанскій сдѣлался Королемъ Французовъ, вспомнилъ объ услугѣ оказанной ему во время его злополучія и, узнавъ чрезъ своего Посланника въ Швейцаріи, что *Г. Мюллеръ* еще живъ и занимаетъ въ Кантонѣ Цугъ должность знаменосца — поручилъ Герцогу *Монтебелло* спросить у него: какой награды, или милости, желаетъ онъ отъ Короля Французовъ? Почтенный старецъ отвѣчалъ, что онъ всегда принималъ живѣйшее участіе въ судьбѣ Людвика Филиппа и втайнѣ радовался его счастію; что же касается до него самого, то онъ вполне доволенъ благами, которыми наслаждается въ кругу своего семейства и въ томъ состояніи посредственности, въ которомъ теперь находится, не имѣть никакой просьбы къ Его Величеству и почитаетъ уже лестнѣйшею для себя наградою то, что Его Величество вспомнилъ о немъ. Герцогъ *Монтебелло* отправилъ этотъ отвѣтъ въ оригиналѣ съ переводомъ на Французскій языкъ въ Парижъ. — Король былъ столь глубоко тронутъ содержаніемъ его, что тотчасъ снялъ съ груди одного изъ своихъ Адъютантовъ орденъ почетнаго легіона и послалъ его вмѣстѣ съ драгоценною табакеркой, украшенною своимъ портретомъ, къ Посланнику въ Швейцарію для доставленія *Г. Мюллеру*, въ знакъ его къ нему дружбы. (*Спб. В.*)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 3-го Декабря.

Письма изъ Лиссабона увѣдомляютъ, что *Гомесъ* стоитъ на самой границѣ Португаліи и ожидаетъ только объявленной немедленной высадки *Донъ-Мигуэля*, чтобы вступить въ это Государство. — Англійскіе корабли непрерывно стоятъ въ Тагѣ.

— Лордъ *Мельбурнъ* погруженъ въ глубокую печаль, и неучаствуетъ въ Совѣтѣ Министровъ, по случаю смерти единственнаго своего сына.

— Сегоднешній *Morning-Chronicle* пишетъ, что Парламентъ будетъ созванъ 31 Декабря, и что Министры намѣрены усилить сухопутныя силы.

— Министры оставили сегодня Лондонъ и отправились въ Брейтонъ, гдѣ теперь находится Король.

6-го Декабря.

Ихъ Величества въ послѣднее время не могли дѣлать прогулки въ Брейтонъ, по причинѣ дурной погоды. Король отъ подагры еще не совершенно освободился, а Королева нѣсколько нездорова простудою.

— Графъ *Спенсеръ* отправился въ Брокетъ-Галль для посѣщенія Лорда *Мельбурна*.

— Лордъ Джонъ *Русселъ* получилъ изъ Филадельфіи въ подарокъ, украшенный большими брилліантами маленькій ящикъ, содержащій пукъ волосъ Вашингтона.

9-го Декабря.

Ихъ Кор. Величества уже недѣлю не выходятъ изъ комнатъ, потому, что нездоровы, и дурная погода не прекращается.

— Маркизъ *Ландсдаунъ*, во вторникъ выѣхалъ въ свои помѣстья; многіе Министры въ тотъ же день уѣхали, и возвратятся развѣ послѣ Рождества Христова.

— Князь *Полиньякъ*, который остановился здѣсь въ Кларадонской гостинницѣ и коего супругу и фамилію чрезъ нѣсколько дней также сюда ожидаютъ, кажется весьма нездоровъ, и изнуренъ. Въ слѣдующій понедѣльникъ онъ дастъ большой обѣдъ. Лордъ *Рендклейръ*, братъ его супруги, жительствующій въ Паркѣ-Бунни въ Ноттингемширѣ, пригласилъ своего Сіятельнѣйшаго родственника, провести нѣкоторое время въ его имѣніи.

rozruchach wojskowych w Vendôme. Sąd wojenny, tym razem odbywać będzie swe posiedzenie w sali Sądu Kryminalnego.

— Na przeszłym tygodniu w Kościele Champigny, zaślubione zostały dwie rzadkie pary. Pierwszy Kawaler miał wieku lat 64, a jego narzeczoną 65; drugiej pary liczył 63, a jego narzeczoną 64 lata. Pary te miały za świadków czterech braci, liczących 94, 90, 87 i 82 lat wieku. Xiądz błogosławiący te śluby miał lat 80.

— *Temps* zaprzecza dzisiaj pogłosce, że dom *Rot-szyldów* przez domierzone zniszczenie kopalni żywego srebra pod Almaden znaczne stracił summy. Kontrakt, który pomieniony dom bankierski zawarł z Rządem Hiszpańskim wyraźnie zastrzega, iż niepierwiej nastąpi opłata, jako iż mu żywe srebro dostawione będzie do Kadyxu; dla tego więc niemożna sądzić o stracie w Almaden. (*A.P.S.Z.*)

— Kiedy w czasie terroryzmu rewolucyi Francuzkiej, teraźniejszy Król Francuzów, będąc prześladowany od republikanów zmuszony był szukać schronienia w Szwajcaryi — niejaki *P. Müller* — mieszkaniec Kantonu Zug, dał mu u siebie przytułek i opatrzył go w pasporta, ażeby mógł dalej odbywać swą podróż. Czterdzieści lat upłynęło; wygnaniec Ludwik Filip Orleański, zostawszy Królem Francuzów, przypomniał o przysługach, okazanych mu w czasie jego nieszczęścia i dowiedziawszy się od swego Posła w Szwajcaryi, iż *P. Müller* jeszcze jest w życiu i zajmuje w Kantonie Zug obowiązki chorążego, — polecił Xięciu *Montebello* zapytać się u niego: jakie nagrody lub łaski żąda od Króla Francuzów? — Szanowny starzec odpowiedział, iż go zawsze najmocniej obchodził los Ludwika Filipa i w skrytości cieszył się z pomyślnego jego powodzenia; co się tyczy jego samego, zupełnie jest kontent z tego położenia, którego używa w gronie swojej familii, i w tym stanie mierności, w jakim się teraz znajduje, nie ma żadney prośby do J. K. Mości, i poczytuje już dla siebie za nayszlubniejszą nagrodę, że J. K. Mość przypominał sobie o nim. Xiąże *Montebello* przestał tę odpowiedź woryginał z tłumaczeniem na język Francuzki do Paryża — Król tak był rozczulony tą odpowiedzią, iż natychmiast zdjął z piersi jednego ze swoich Adjutantów order legii honorowej i przestał go razem z kosztowną tabakierą, ozdobioną swoim wizerunkiem, Posłowi w Szwajcaryi dla oddania *P. Müllerowi* na znak jego ku niemu przyjaźni. (*G. S. P.*)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 3-go Grudnia.

Listy z Lizbony zwiastują, że *Gomez* znajduje się na samej granicy Portugalii, i czeka tylko zapowiedzianego rychłego wylądowania *D. Miguela*, aby wkroczyć do tego kraju. — Angielskie okręty ciągle stoją na Tagu.

— Lord *Melbourne* pogrążony jest w największym smutku i nie bywa na radzie Ministrów, z powodu zgonu jedynego syna.

— Dzisiejszy *Morning Chronicle* pisze, że Parlament ma być zwołany na 31 Stycznia, i że Ministrowie mają zamiar powiększyć siły lądowe.

— Ministrowie opuścili dziś Londyn, udając się do Brighton, gdzie się Król obecnie znajduje.

Dnia 6.

Królestwo Ich Mość w ostatnich dniach nie mogli odbywać zwyczajney swej przejażdżki do Brighton, gdyż pogoda wcale była nieprzyjemna. Król z podagry niezupełnie jeszcze wyzdrowiał, a Królowa z przeziębienia nieco chora.

— Hrabia *Spencer* wyjechał do Bocket-Hall, dla odwiedzenia Lorda *Melbourne*.

— Lord John *Russel* otrzymał z Filadelfii w podarunku pudełko, ozdobione wielkimi brylantami, zawierający kędzior włosów Washingtona.

Dnia 9.

Królestwo Ich Mość od tygodnia nieopuszczają pokojów, gdyż oboje niedobrze się mają, a pogoda ciągle burzliwa.

— Margrabia *Lansdowne* we wtorek wyjechał do swych posiadłości; rozmaici Ministrowie tego dnia również wyjechali, i dopiero po Bożém Narodzeniu powrócą.

— Xiąże *Polignac*, który tu stanął w hotelu *Clarendon*, a którego małżonka i familia za dni kilka również są tu oczekiwanii, jest bardzo cierpiący i smutny. W następnym poniedziałek ma wydać wielki obiad. Lord *Randcliffe*, brat jego małżonki, który rezyduje w Parku Budny w Nottinghamshire, zaprosił swego kuzyna, przepędzić czas niejaki w jego posiadłościach.

— Второй сын Князя *Канино*, ушедший за несколько предъ симъ мѣсяцевъ отъ Папскихъ вѣстей въ Римъ и скрывшійся въ Тосканію, въ понедельник прибылъ въ Лондонъ.

— Парламентъ вчера формально отсроченъ до 31 Января, и тогда уже будетъ созванъ для рѣшенія дѣлъ. (A.P.S.Z.)

Г Е Р М А Н І Я.

Мюнхенъ, 5-го Декабря.

Въ воспоминаніе послѣдовавшаго въ Олденбургѣ 22 Ноября, бракосочетанія Его В-ва Короля Греческаго *Оттона*, съ Ея Высоч. Принцессою Фридерикою Амаліею, Герцогинею *Олденбургскою*, сегодня предъ полуднемъ, Архимандритомъ въ Греческой церкви, совершено торжественное богослуженіе, на которомъ присутствовали, Посланникъ, Консулъ, и многіе находящіеся здѣсь Грѣки.

— Между жертвами похищенными холерою въ послѣдній день, находится также Г. *Эрнсторферъ*, Директоръ института глухо-нѣмыхъ и членъ Академіи Наукъ.

Дрезденъ, 11-го Декабря.

Дворъ сегодня наложилъ трауръ на одну недѣлю по Ея Кор. Высочеству Принцессѣ *Луизѣ* Прусской, вдовствующей Княгинѣ *Радзивиллѣ*. (A.P.S.Z.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 7-го Декабря.

День рожденія Его Кор. Высоч. Принца *Оранскаго*, празднуемъ здѣсь былъ вчера, большимъ парадомъ, обѣдомъ при Дворѣ и обыкновеннымъ поднятіемъ торжественнаго флага.

— Въ Утрехтѣ орканъ 29 ч. пр. м. нѣсколько повредилъ часть осьмиугольных сводовъ большой башни, такъ, что магистратъ запретилъ проѣзжать близъ сей башни и звонить на ней въ колокола, чтобы потрясеніемъ оной не причинить еще большаго поврежденія. (A.P.S.Z.)

Б Е Л Г І Я.

Брюссель, 7-го Декабря.

Третьяго дня вечеромъ Герцогъ *Монфортскій* на пакетботѣ *Принцесса Викторія* прибылъ изъ Лондона въ Антверпенъ, а вчера выѣхалъ оттуда по желѣзной дорогѣ въ Брюссель; его сопровождаетъ только нѣсколько слугъ. (A.P.S.Z.)

Ш В Е Й Ц А Р І Я.

По письмамъ отъ 22 Ноября, Герцогиня *Ст. Ле*, которая отъ сильныхъ душевныхъ потрясеній при недавно случившихся происшествіяхъ впала въ болѣзнь, выздоравливаетъ. Она непремѣнно за своимъ сыномъ хочетъ слѣдовать въ Америку, и готовится въ будущемъ Февралѣ предпринять путешествіе. До сихъ поръ не явился еще ни одинъ покупатель на ея имѣніе *Арененбергъ* въ цѣлости; но частіямъ предлагали ей продажу, но она не соглашается, въ надеждѣ что до ея отъѣзда пожелаетъ кто нибудь купить въ цѣлости это прекрасное имѣніе, на которое она такъ много употребила издержекъ. Графъ *Сюрвиллерскій* (Иосифъ Бонапарте), хочетъ сопровождать Герцогиню въ Америку, и это предложеніе она охотно приняла.

Бернъ, 7-го Декабря.

По *Helvetie* отсюда скоро выѣдутъ Посланники Россійскій, Англійскій и Французскій; первый потому что отозванъ своимъ Правительствомъ къ другимъ занятіямъ, Г. *Морье* чтобы провести зиму въ Парижѣ и Г. *Монтебелло* для присутствованія въ засѣданіяхъ Палаты Перовъ. (A.P.S.Z.)

И Т А Л І Я.

Римъ, 26-го Ноября.

Принцъ *Максимиліанъ* Саксонскій, сегодня сюда прибылъ съ своею супругою и свитою.

— *Diario di Roma*, принуждена обличить во лжи изд. въ Карлсруэ газету, которая прежде всѣхъ сообщила извѣстіе, что Австрійскій корпусъ войска пойдетъ къ Неаполитанскимъ границамъ, и что съ сею цѣлію проходилъ чрезъ Папскія области. „Мы можемъ“ говорить Римскій журналъ „увѣрить Карлсрусскую газету, что къ нашему Правительству не дѣлали никакихъ отношеній на счетъ прохода.

— За два дня предъ симъ, умеръ здѣсь извѣстный писатель Др. Доминикъ *Моричини* на 63 году своей жизни. Онъ былъ Профессоромъ Химіи при Римскомъ Университетѣ и членомъ многихъ ученыхъ обществъ.

— Въ Неаполѣ и въ окрестностяхъ нѣсколько уже дней очень много выпало снѣга, и тамъ надѣлились отъ наступившей зимы, благопріятной перемены въ свирѣпствующей болѣзни. *Giornale* обѣщаетъ сообщить число холерныхъ припадковъ, которые кромѣ

— Другой сын Хіеція *Canino*, который передъ нѣсколькими мѣсяцами умкнулъ изъ подъ стражи Папской въ Римѣ и скроился въ Тосканію, прибылъ въ понедельник до Лондону.

— Парламентъ вчера отсроченъ до 31 Стучня, и по уплыwie tego zakresu зwoланы бѣдзие dla rottrząsania interessow. (A.P.S.Z.)

Н И Е М Ц Ы.

Monachium, 5-го Grudnia.

На obchodъ заslubinъ J. K. Mości Króla Greckiego *Ottona* z Jey Wys. Fryderyką Amalią Xięźniczką *Oldenburską*, które się odbyło 22 Listopada w Oldenburgu, dzisiaj przedъ południemъ, Archimandryta w Kościele Greckimъ odprawiłъ nabożeństwo solenne w obecności Posła, Konsula i znajdującychъ się tu Greków.

— Między ofiarami, które w ciągu ostatniego dnia sprzątnęła cholera, znajduje się także P. *Ernstorfer*, Dyrektorъ Instytutu głuchoniemychъ i członekъ akademii umiejętności.

Drezno, 11-го Grudnia.

U dworu przywdziana została dzisiaj żałoba na tydzień, z okoliczności zgonu Jey Kr. Wys. Xięźniczki Pruskiej, wdowy po Xięciu Radziwille.

N I D E R L A N D Y.

Haga, 7-го Grudnia.

Dzień urodzinъ Jego Kr. Wys. Xięcia *Orani*, wczoraj obchodzony tu byłъ wielką paradą, obiademъ u dworu i zwyczajnemъ wystawieniemъ uroczystey bandery.

— W Utrechcie, burza d. 27 z. m. uszkodziła nieco ośmiokątową kopułę wielkiej wieży, tak, iż Magistratъ zabroniłъ przejeżdżać w bliskości tej wieży, a nawet i dzwonić, ażeby przezъ wstrząsanie więcey się nie ruynowała. (A.P.S.Z.)

Б Е Л Г І Я.

Bruxella, 7-го Grudnia.

Zawczora wieczoremъ Xięże *Montfort* na statku pocztowymъ, *Xięźniczka Wiktorja*, przybyłъ z Londynu do Antwerpii, a wczoraj wyjechałъ ztamtądъ po drodze żelazney do Bruxelli; kilka sługъ tylko znajduje się z nimъ w tej podróży. (A.P.S.Z.)

S Z W A Y C A R Y A.

Podługъ listowъ daty 22 Listopada, Xiężna *St. Leu*, która, przezъ wzruszenie umysłu, z przyczyny nie dawno zaślýchъ wypadkowъ, wpadła była w chorobę, zaczyna przychodzić do zdrowia. Nieodmiennie postanowiła za swymъ synemъ udać się do Ameryki, i czyni przygotowania do przedsięwzięcia podróży w przyszłymъ Lutymъ. Dotądъ nie znalazło się jeszcze żadnego nabywcy jey posiadłości *Arenenberg* w massie; do nabycia pojedynczychъ części czyniono jużъ wezwania, na co jednakъ Xiężna nie chce się zgadzać, gdyż się spodziewa, iż do jey odjazdu, znajdzie się ochotnikъ na całą tę piękną posiadłość, na którą ona tyle wyłożyła. Hrabia *Surveilliers* (Józefъ Bonaparte) chce Xiężnie towarzyszyć do Ameryki, — oświa dzeni to chętnie przyjętémъ zostało.

Berna, 7-го Grudnia.

Podługъ dziennika, *Helvetie*, wkrótce wyjadą od nas Posłowie Rosyjski, Angielski i Francuzki: pierwszy powołany przezъ swój Dwórъ do innychъ obowiązkowъ, P. *Morier*, dla przepędzenia zimy w Paryżu, a P. *Montebello* dla znajdowania się na posiedzeniachъ Izby Parowъ. (A.P.S.Z.)

W Z O S N Y.

Rzym, dnia 26 Listopada.

Xięże *Maxymilian* Saski z małżonką i orszakiemъ dzisiaj tu przybyłъ.

— *Diario di Roma* widzi się bydlъ spowodowaną zaprzeczycъ gazecie Karlsruenskiej, która naupierwiew umieściła wiadomość, że Austriacki korpusъ woyska ma pójść ku granicy Neapolitańskiej i że w tymъ celu dozwolony zostałъ przechodъ przezъ Państwo Kościelne. „Możemy“ mówi dziennikъ Rzymski „zapewnić gazetę Karlsruenską, że Rządъ naszъ nigdy nie otrzymywałъ żądania, względemъ dozwolenia pomienionego przechodu.“

— Przedъ dwóma dniami umarłъ tu sławny pisarzъ, Dr. Dominikъ *Morichini*, w 63 roku życia. Byłъ onъ Professoreмъ Chemii w Uniwersytecie Rzymskimъ i członkiemъ wielu uczonychъ towarzystwъ.

— W Neapolu i okolicachъ od kilku dni wiele wypadło śniegu i spodziewano się tamъ z nastaniemъ zimowej temperatury, pomyslnей zmiany w grassującej chorobie. *Giornale* obiecuje w późniejszymъ czasie udzielić wiadomośćъ o przypadkachъ cholery, które opróczъ

общественныхъ больницъ, случились въ частныхъ домахъ.

Лукка, 25-го Ноября.

Герцогскій Дворъ по случаю кончины Короля *Карла X*, наложилъ трауръ на 4 мѣсяца.

Неаполь, 24-го Ноября.

Вчерашній нашъ *Giornale* содержитъ слѣдующую вѣдомость о холерѣ: 17 Ноября было 246 больныхъ, 115 смертныхъ случаевъ; 18 Ноября 259 больныхъ, 138 смертныхъ случаевъ; 19 Ноября 244 больныхъ, 124 смертныхъ случаевъ; 20 Ноября 258 больныхъ, 133 смерт. случ.; 21 Ноября 269 больныхъ, 158 смерт. случаевъ. Вообще 6,328 больныхъ, 3,363 смертныхъ случаевъ. 2,965 чел. частію выздоровѣло, частію пользуются. Носится слухъ, что сія болѣзнь появилась также и въ Мессинѣ. Также извѣстно, что на островѣ Мальтѣ обнаружилась желтая лихорадка.

— Французскіе журналы пишутъ изъ Болоньи отъ 16 Ноября: „Римскій Дворъ рѣшился слѣдовать примѣру Австрійскаго; онъ предоставилъ на волю политическимъ преступникамъ или удалиться въ Бразилію или выдержать свое наказаніе въ Чивита Кастеллана.“

26-го Ноября.

Королевскій Дворъ 24 Ноября наложилъ на четыре недѣли трауръ по *Е. В. покойномъ Королѣ Карлѣ X*.

— 24 и 25 Ноября въ Неаполѣ больныхъ и умирающихъ холерою уменьшилось. Въ Гаецѣ запретили практику двумъ лѣкарямъ, которые отказали въ пособіяхъ больнымъ холерою. (*A.P.S.Z.*)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 2-го Декабря.

Сегодня здѣсь господствуетъ совершенное спокойствіе. Такъ какъ солдаты національной гвардіи, изъ коихъ вчера до 8,000 было подъ ружьемъ, принадлежать по большей части къ классу ремесленниковъ, то каждый изъ нихъ въ продолженіе пяти послѣднихъ дней получалъ ежедневно по пяти реаловъ. При этомъ случаѣ убѣдились, что это войско не слишкомъ сильно и его надобно увеличить отъ 12—15,000 человекъ.

— Компанія второго баталіона четвертаго гвардейскаго полка, отправлявшая службу во дворецъ, сегодня смѣнена національною гвардіею, которая послѣ будетъ исполнять эту службу.

— При послѣднемъ возмущеніи войска отличились Генераль *Сеоанз* и Полковникъ *Кордова*, братъ Генерала, и весьма много содѣйствовали къ скорому прекращенію оного.

— Пять дней уже нѣтъ извѣстій изъ Франціи. Думаютъ, что *Кабрера* или другой какой либо Карлистскій полководецъ пресѣкъ сообщеніе.

— Извѣстія изъ Андалузій неблагопріятны. Правительство въ Малагѣ рѣшилось оставить городъ, если *Гомесъ* туда проникнетъ. Товары и имущества частныхъ людей сложены на корабли и все вообще въ смятеніи.

— Въ *Eco del Comercio* сказано: „Генераль *Санъ Мигуэль* преслѣдуетъ *Кабреру* съ четырьмя баталіонами. Другія колонны съ тою же цѣлію отправились въ походъ и безъ сомнѣнія скоро его настигнуть, потому, что онъ бѣжитъ совершенно безъ порядка, каждую минуту перемѣняетъ направленіе, и минуетъ населенныя мѣста.“

— Воинскіе чины въ Кадиксѣ объявили провинцію въ осадномъ положеніи.

— Собранныя наскоро въ Ксересъ народная милиція почувствовала опасность, бѣжала на островъ Леонъ.

— *Español* доноситъ, что письма отправленныя изъ Сарагоссы 19-го ч. по близости Алкавица, перехвачены Карлистами. (*A.P.S.Z.*)

ТУРЦІЯ.

По письмамъ изъ Константинополя отъ 9 Ноября сообщеннымъ въ *Times*, Лордъ *Понсомби* въ Январѣ возвратится въ Англію, а *Г. Уркхартъ* между тѣмъ будетъ исправлять его должность; но до сихъ поръ онъ нисколько не мѣшался въ дѣла, и въ Азіатской деревнѣ Малтепегъ, занимался изученіемъ туземнаго языка и занимался съ тамошними уроженцами. Корреспондентъ далѣе увѣдомляетъ, что Британскій купеческій корабль *Vixen* изъ Лондона прибылъ въ Босфоръ, и хочетъ воспользоваться попутнымъ южнымъ вѣтромъ, чтобы отплыть къ Азіатскимъ берегамъ; вѣроятно катеръ *Mischief* будетъ сопровождать его. Сей же Корреспондентъ увѣдомляетъ, что Султанъ духовныя имѣнія предалъ въ гражданское управленіе; а Улемамъ опредѣлилъ жалованье; именно *Шейхъ-уль-Исламъ* (Муфти) получаетъ въ годъ 500 фунт. стерл. (*A.P.S.Z.*)

publicznych zakładow chorych, zaszyty w domach prywatnych.

Lukka, 25 Listopada.

Dwór Xiążęcy z okoliczności zgonu Króla *Karola X*, włożył żałobę na 4 miesiące.

Neapol, 24 Listopada.

Wczorajszy *Giornale* zawiera następujące wyśzeególnienie o cholery: d. 17 Listop. 246 chorych, 115 przypadków śmierci; 18 Listop. 259 chorych, 138 przypadków śmierci; 19 Listop. 244 chorych, 124 przypadków śmierci; 20 Listop. 258 chorych, 133 przypadków śmierci; 21 Listop. 269 chorych, 158 przypadków śmierci. W ogóle 6,328 chorych, 3,363 przypadków śmierci. 2,965 osób częścią wyzdrowiało, częścią w leczeniu. Biega pogłoska, że choroba ta wybuchła także w Messynie. Mamy również wiadomość, iż na Malcie okazała się żółta gorączka.

— *Dzienniki Francuzkie* donoszą z Bononii pod d. 16 Listop.: „Dwór Rzymski zamierzył trzymać się przykładu Austrii; zostawił przestępcom politycznym wybór między wystaniem ich do Brazylji, a wykonaniem kary w zamku Civita Castellana.“

Dnia 26.

Dwór Królewski d. 24 Listopada przywdział żałobę na cztery tygodnie po Królu *Karolu X*.

— Dnia 24 i 25 Listopada, w Neapolu liczba chorych na cholere i przypadki śmierci znacznie były mniejsze. W Gaecie zabroniono praktyki dwóm lekarzom, którzy odmówili pomocy chorym na cholere. (*A.P.S.Z.*)

НИСЗПАНИЯ.

Мадридъ, 2-го Грудня.

Дзисіа панује ту zupełna spokojność. Ponieważ żołnierze gwardyi narodowej, z których wczora do 8,000 było pod bronią, należą po większej części do klasy rzemieślniczej, każdy więc z nich w przeciągu ostatnich pięciu dni otrzymywał codziennie po pięć realów. Przekonano się przy tém, że wojsko to nie dość jest mocne, i należy go powiększyć od 12—15,000.

— Kompania drugiego batalionu, czwartego półku gwardyi, która odbywała służbę w pałacu, zmienioną dzisia została przez gwardyą narodową, która odtąd sprawować ma tę służbę.

— Podczas ostatniego buntu wojska odznaczili się Jenerał *Seoane*, i Półkownik *Cordova*, brat Jenerała, którzy naywięcej się przyłożyli do prędkiego uśmierzenia.

— Od pięciu dni niemamy już wiadomości z Francyi. Rozumieją, że *Cabrera*, lub inny dowódca Karolistowski, przeciął komunikacyą.

— Doniesienia z Andaluzyi niepomysłne. Rząd w Maladze postanowił opuścić miasto, jeżeli się tylko zbliży tam *Gomez*. Towary i ruchomość osób prywatnych spakowane zostały na okręty, a w ogólności wszystko w zamieszaniu.

— W *Eco del Comercio* czytamy: „Jenerał *San Miguel* ściga *Cabrere* ze 4 batalionami. Inne kolumny w tymże celu przedsięwzięły pochod i zapewne wkrótce go napędzą, dla tego: iż odbywa pochod bez żadnego porządku, co chwila zmienia kierunek, omijając miejsca ludne.“

— Władze wojskowe w Kadyxie ogłosily провинцію w stanie wojny.

— Naprędcie zgromadzona w Xeres milicya narodowa, gdy widziała zbliżające się niebezpieczeństwo, uszła na wyspę Leon.

— *Español* donosi, iż listy wysłane z Saragossy d. 19, przejęte zostały przez Karolistow, w bliskości Alkaniz. (*A.P.S.Z.*)

ТУРС҃А.

Podług listow ze Stambułu pod d. 9 Listopada udzielonych w *Times*, Lord *Ponsomby* w Styczniu powróci do Anglii, a *P. Urquhart*, czasowie sprawować będzie jego obowiązki; dotąd zaś zgola się on do żadnych spraw nie mieszał i mieszkał w odległej wsi Azyatyckiej Maltepeh, zajmując się nauką krajowego języka i obcując z krajowcami. Korrespondent donosi daley, że statek angielski kupiecki *Vixen* przybył z Londynu do Bosforu i oczekiwać będzie pomyślnego wiatru południowego, dla odpłynienia ku brzegom Azyatyckim, któremu zapewna towarzyszyć będzie kuter *Mischief*. Tenże Korrespondent donosi, że Sułtan duchowne majątki oddał cywilney administracyi, a Uleom przeznaczył pensyą. *Scheich-ul-Islam* (Mufti) otrzymuje narok 500 fun. szter. (*A.P.S.Z.*)